

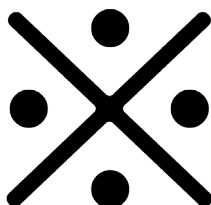
ψυχή κόσμου

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΝΕΓΝΩΡΟΥ

Ψ Υ Χ Η Κ Ο Σ Μ Ο Υ

Ποιήματα σαν Παραμύθι

απόδοση: Ελευθερία Ανέγνωρου

κυκλοφορεί ελεύθερα
χωρίς αντίτιμο

Το έργο που εκτυλίσσεται μέσα μας,
αναπάντεχα θα το βρούμε μπροστά μας.

Ότι πιστεύει η Ψυχή σου, αυτό θα δεις.

Πρόσεξε μόνο μη σε παραστρατήσουν
δελεαστικά ψέματα, που μόνο ένας
νους με πονηριά και έπαρση μπορεί να
κατασκευάσει.

Παλάτια αν σου τάζει με σένα βασιλιά,
παγίδα είναι και σκλάβο σε θέλει, μη
πιστεύεις λέξη.

Στο δίνω φυλαχτό και κράτησέ το,
ίσως σου χρειαστεί στο ταξίδι σου.

Στις πηγές,
στα δέντρα.

Στις μοιραίες συναντήσεις.
Στα φιλιά των αποχωρισμών.
Στις αιώνιες επιστροφές.

Σε ότι έζησε, σε ότι ζει,
και σε ότι θα ζήσει.

Στα αδέλφια,
όπου κι αν βρίσκονται.

Δεν ήρθα ως κατακτητής,
κι ούτε κατέχω πράμα.

Για να θαυμάσω ήρθα
και να γεννήσω με ωδίνες
για να μάθω
ελεύθερη θυσία να κάνω
με πάθος.

Να βρω πηγή να ξεδιψάσω
κι έναν ίσκιο να ξαποστάσω.

Λαχτάρα της καρδιάς μου
να βλέπω αδελφωμένους
κάτω από τον ήλιο.

Και πάλι απ' την αρχή.

ΕΝ ΑΡΧΗ

Οι μέρες οι παλιές
που ήμουν αγέννητη
Αυτές δεν θα ξανάρθουν
δυστυχώς και ευτυχώς
και ευδαιμονίως σκεπτόμενη
να τις κυνηγήσει πρόσταξα
το κορμί και τη ψυχή.

Αλλά πώς;
Πώς να 'ρθει ξανά
η μέντα και το καρυοφύλι
η Παναγιά μας
και ο κάματος
στου σχίνου και της χαρουπιάς
τον ίσκιο
τον πάντα ευλογημένο.

Και το φιλί να μένει
κρυφό για πάντα.
Και το κορμί το φίλντισι
γυμνό στον ήλιο ν' αντικρύσεις
με λυτά τα μαλλιά τα μαύρα
να μένει φυλαχτό
σταυρουδάκι χρυσό μες το στήθος.

Αυτά είναι φαντασίες
θα πει κανείς
αλλά πώς, να, γεννιούνται
και ζουν στο μέσα μου!

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

Ντυμένη στα μαύρα θα 'ρθει
κι αυτή όπως οι τρεις
μαυροφορούσες που βλέπω
μπροστά μου.

Με λυτά τα μαλλιά
και στου ανέμου φυλλώματα
και θροΐσματα
θα φέρει την Άνοιξη.

Απ' τα άνθη θα βγει
τα μαύρα κρίνα
και τα χέρια ψηλά
θα υψώσει.

Έρθεν η πρώτη Άνοιξη!
αχτίδες του Ήλιου
πάνω στο πράσινο και το κίτρινο
ξεμπουμπουκιάσανε.

Κόρη λευκή του Άδη
τι ομορφιές μας φέρνεις!
αλλά ποιος είν' εδώ
να τις δει;

ΡΙΖΕΣ

Το χώμα που πατώ
δεν ειν' δικό μου.
Αλλά εγώ είμαι δικιά του.

Αυτό αρμόζει
σε όποιον αγάπησε
την Άνοιξη και το Καλοκαίρι
πιο πολύ από μια καρδιά.

Ο ΗΛΙΟΣ

Ήλιος ζωή
Ήλιος θάνατος
Ήλιος μικρός θεός
Ήλιος πάνω στην πέτρα
Ήλιος ζάχαρη συνθέτων
Ήλιος φως μες την ψυχή μου.

Ήλιος που θα σβήσει
και τα πάντα στη γη θ' αλωνίσει;

ΘΥΜΗΣΗ

Σαν βροχή χρυσή
του φθινοπώρου
θα 'ρθεις στη σκέψη μου
που φέρνει τα ουράνια τόξα
τα διπλά και τα τριπλά
και τ' απ' άκρη σ' άκρη ακέραια.

Έτσι ξαφνικά όπως ήρθες
θα φύγεις
αφού θα έχεις αφήσει
υγρό το χώμα
και τα δέντρα νοτισμένα
απ' τις σταγόνες σου.

Ο ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ

Ταξιδευτή

εσύ που πας σε τόπους μακρινούς
και δεν τους βάνει ανθρώπου νους
πες μου
για το ταξίδι το στερνό
που 'καμες
'κεινο το μαύρο θέρος.
Τα βήματα της λύκαινας
ακολουθήσες ξέρω,
μ' έναν μπόγο στον ώμο
που κι αυτός πολύς ήταν για σε,
αφού σ' ένα παιδί τα χάρισες
τα τελευταία πολύτιμα που 'χες,
ξέρω.

Αλλά δεν ξέρω
στο Βορρά εκεί μακριά
εκεί που γεννήθηκες εσύ
και δε μπορώ να φανταστώ
τι ουρανούς είδες
και τι άνθη τσ' Άνοιξης
και τι δέντρα ξένα
προς εμέ.

Δεν ξέρω
τι έζησες,
πώς πέθανες,
στη βρωμιά της μεγάλης
Βαβυλώνας του Νότου
που κάποτε ήταν Χρυσή.

ΠΕΡΣΕΙΔΕΣ

Νύχτα χωρίς φεγγάρι
με το Γαλαξία
και τα πεφταστέρια
εκεί στην κόκκινη
άμμο απάνω
και το κύμα το λυβικό απαλά
την ακτή να χαϊδεύει
τραγουδάκι χρυσό να της λέει.

Εκεί με τα μέλη γυμνά
κουβέντες χαρίζαμε
στων αστεριών τον πλούτο
που όμοιό του
δε ξανάδες. Κι ούτε
θα ξαναδείς
όσο της πόλης
παιδί είσαι και συ
σαν όλα τ' άλλα.

JUEGOS CON PALABRAS

Στους ψεύτικους κόσμους πλανήθηκα
χρόνια ατέλειωτα.

Στους κόσμους αυτούς
σαν φώτα ανάβουν και σβήνουν
οι λέξεις
παιχνίδια παίζοντας
και η χαμένη πάντα εγώ.

ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΓΝΩΣΤΟΥ

Μικρό μου πλάσμα αντίο
σου στέλνω από τους ζωντανούς
φευγαλέα και προσεύχομαι
να 'ναι καλά η ψυχούλα σου
και να μου γνέψει με σκυφτό το κεφάλι
πως μόνη στον κόσμο όλο τη μνημόνευσα.

Γιατί όταν έρθει ο καιρός
σύμμαχοι θέλω να 'μαστε
και να 'χω την ευχή σου.
Καθώς και γω όπως και συ
αθώο να 'μαι θά 'θελα.

ΣΤΟ ΛΙΒΑΔΙ ΜΕ ΤΑ ΜΑΡΑΘΑ

...μπουμπούκια μαθητευόμενης
πλέκτρας τα χέρια μου
με το νήμα και τη βελόνα
να σου φτιάχνουν τα ρούχα σου
σαν του παλιάτσου,
καθώς τέτοιος ήσουν τότε
για να ζήσεις και 'συ λεύτερος
προσπαθούσες
και φωτιά να καίει μέσα σου
ο ήλιος της δεύτερης νιότης.
Και δε μιλούσαμε
παρά ακούγαμε
τη βοή του μεσημεριού των Αλκυονίδων
με τα μελισσάκια
και τις μύγες
και τους μπούμπουρες καμιά φορά.
Εκεί μέσα στα μαραθα
τα υψηλά. Και συ μας έστριβες
ένα τσιγάρο. Και δε μιλούσαμε.

Αυτό μένει
να μου θυμίζει
πως έχω ζήσει και γω
λίγες στιγμές μες στον Παράδεισο.

ΒΟΥΒΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Απάνω στο λόφο το χαλεπό
Βρέθηκα πάλι.

Εκεί που σαν παιδί είχα αντικρύσει
Για πρώτη φορά
Τη Μεγάλη Φύση
Και το αναπόφευκτο του θανάτου.

Αχτίδες μέσα από τα σύννεφα περνούν
Και σμήνη τα ψαρόνια κατεβαίνουν
Τ' αδέρφια μου
Γύρω μου και πετούν
Σε κύκλο χαμηλοφτερουγίζοντας γοργά.
Στην καρδιά του χειμώνα
Στην ερημιά του ξερότοπου.

Αβάσταχτη
Η ομορφιά που είδα.
Ανείπωτη σαν τη μεγαλύτερη αμαρτία
Άγνωστη, ανεξήγητη.

Μα τό 'χα ευχηθεί από τα βάθη της ψυχής.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ - ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Έζησα στον Παράδεισο
ως είπα δυό στιγμές
αλλά πιο πολύ
στην Κόλαση μέσα
την κίτρινη και την κόκκινη
ηλεκτρίζουσα.
Εκεί έφαγα τα χρόνια
της νιότης μου
και τους αιώνες
καθώς έτσι αρμόζει
σε όποιον πήγε να ξεγελάσει
τους αθάνατους με μάγια
και κατάρες δίνει
όταν χάνει.
Μάγισσα, Μέδουσα, Γοργόνα
αθώα είσαι;
Ποιου Περσέα το σπαθί
και ποιας φωτιάς
οι φλόγες σ' έφτασαν;
Ποιας συνειδήσεως
οι φωνές των Ερινύων
και ποιας Νεμέσεως η πλήρωση;
Μάτια πέτρινα κενά
και τα μαλλιά με φίδια
αμέτρητα
ακόμα ζωντανά
κι αφού έχει κοπεί
το ανίερο κεφάλι.
Φίδια περιπλέκοντα
και πικρά μέλλοντα λέγοντας

μέσα στη φρίκη τους
σισιρίζουν εντός μου
ή εκτός μου μήπως είναι;
και φόβους ξυπνούν
ναρκωμένους
των δεινοσαύρων.
Κάθε σκέψη είναι τρόμος
εισχωρεί και μπαίνει βίαια
χωρίς την πόρτα της κρίσεως
να χτυπήσει
χωρίς να ρωτήσει
και ν' αναρωτηθεί
αν είν' δικιά μου.

- Ποιος στην Άβυσσο σε γνώρισε;
- Εγώ την έψαξα και τη βρήκα μόνη.

- Ποιος τα φτερά του αρχαγγέλου σου έκλεψε;
- Εγώ τα πήρα και τα πέταξα στα κτήνη της λάσπης, μόνη.

- Κι όμως, κάποιος, κάτι, πρέπει να είναι αυτός ο Άλλος.
Άλλωστε πάντα πίστευες πως η Κόλαση είναι οι Άλλοι.

- Τα νήματα της σκέψης εκεί με οδήγησαν.
Στο σκότος του τίποτα και στο μηδέν του Ουροβόρου.

“Η κόλαση είναι μιά άπ-οψη του κόσμου,
δεν είναι οι άλλοι!”
φώναξα,
λες και πήρα πάνω μου
την ευθύνη του Απείρου,
αυτού που πείρα δεν έχει και είναι τα πάντα.

Αλλά με ρώτησε ξανά:

- Τι σου μένει να κάνεις τώρα;

- Τον κόσμο να φτιάξω και το Σκότος στο Φως
να βαφτίσω ξανά!

- Μα ποιος θαρρείς πως είσαι;

- Ωμέγα θεό με έχρισε το άπειρο!

“Αυτό είναι αστείο, τα ‘χασες όλα” είπε,
και στο δωματιάκι
με τους γκρίζους τοίχους
και τα δύο ομμάτια
με έκλεισε, στην εξορία.

“Είδες τελικά πως η Κόλαση Είναι οι Άλλοι!”

Είπα να συμφωνήσω.
Άλλωστε, στην κόλαση τον τελευταίο λόγο
τον έχει ο οξαποδώ
και ηττημένη παραδώθηκα
εκεί που δεν υπάρχει έλεος
και χέρι να πιαστώ κανένα.

Και υπάρχουν και χειρότερα,
αλλά τότε δεν το γνώριζα
πως χειρότερο κι από την κόλαση
είναι το Μέγα και Απέραντο Τίποτα
που έμελλε να ζήσω,
αφού θα μ’ έσερναν οι Άλλοι
από την τελευταία πύλη
ξανά έξω στον κόσμο.

Με μάτια πετρωμένα, αντίκρυσσε τον Ήλιο.

“Για του κόσμου αυτού τις ομορφιές
τυφλή θα είσαι από δω και πέρα.”

“Τελικά δεν ειμ’ αθώα” είπα,
“και μου αρμόζει αυτό,
να ζήσω σαν άγαλμα
από δα κι ύστερα,
αφού της Μέδουσας
την όψη αγάπησα.”

Μα η Ζωή
διψά για ζωή
και για χαρές και λύπες.

Μια ξάστερη νυχτιά,
της Μέδουσας το κεφάλι
φόρεσα στην ασπίδα μου

“Η Ζωή είναι διαρκής
μάχη για Ελευθερία”

και το σπαθί μου ζώθηκα
και στον πόλεμο
των ανθρώπων
τον ατέρμονο μες στους αιώνες
πήγα.

“Σημασία δεν έχει να βγεις νικητής,
μα στις λάσπες δεν μπορείς να κυλιέσαι πια
και στα σκατά.”

Οι πόλεμοι τελειώσαν.

Ειρήνη και νεκρική σιγή απλώθηκε πάνω
από το βασίλειο.

Όπλα κι ασπίδες κείτονται χάμω σπασμένα
κι άχρηστα. Χιλιάδες πτώματα παντού,
διαμελισμένα σαπίζουν στις λάσπες,
μαζί και το δικό μου σώμα.

Κομμάτια. Χώμα με αίμα ανακατωμένο.
Κρέας, μύγες και σκουλήκια τώρα πια.

Και η ζωή συνεχίζεται...

Κάποτε, κλαδιά φυτρώσαν απ' τα κουφάρια.
Μια κουκουβάγια του δάσους ήρθε και
στάθηκε απάνω στη ραγισμένη ασπίδα που
έχε τη μορφή του κεφαλιού της μέδουσας.

Σε κοιτά απορρημένη, όσο και συ αυτήν...

“Ξημέρωσε, πώς γίνεται να είναι ακόμα
ξύπνιο το έρμο νυχτοπούλι;”

Και η ζωή συνεχίζεται...

Μου το 'πανε τ' αηδόνια
πως θα σε ξαναδώ
μάτια μου όμορφα γλυκά
στ' ονείρου τα σκαλιά...

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Εδώ στην αγκαλιά
της γης μου.
Μέσα στη μήτρα
της γης που γεννήθηκα.

Όπου κι αν πάω
εδώ θα γυρίζω
και το θυμάρι
τη θύμηση θα φέρνει
της θάλασσας την αλμύρα
και των φρυγάνων τη
ξηρασία κάτω από τον
ήλιο που δίνει και παίρνει
ζωή απλόχερα και
χωρίς έλεος
πάνω στην πέτρα των ορέων
και στα σκληρόφυλλα
φυτεμένα από το χέρι
του Θεού στα βάραθρα
και στις ερημιές
μπούμπουρες βουίζοντας
και τζίτζικια σισιρίζοντας
στην κάψα του μεσημεριού
του Αυγούστου.
Ζωή είναι εδώ
και χαρά και θάνατος
και ένωση με τη μάνα
που μ' έπλασε
μαζί με χιλιάδες
άλλους.

Η σελήνη
πάνω στα λευκά άνθη
που σκορπούν ευωδιές μες τη νύχτα
γεμάτη το φώς της
θα δώσει απόψε.
Και δροσιά πια
κι αύρα θαλασσινή
μέσα απ' τα λιοφύτα
θα 'ρχεται.

Αυτήν τη γη
πληγώναμε
αυτήν τη γη.

ΔΕΝΤΡΟ ΑΝΕΓΝΩΡΟ

Δέντρο ανέγνωρο
στο βράχο απάνω
σείεται
με τη βοή του ανέμου.

Ανθρώπου πόδι
εκεί ποτέ δεν πάτησε
μόνο του γύπα και τ' αετού το πέταγμα
τη φυλλωσιά του χάιδεψε.

Στη πάχνη του πρωϊνού
μια χαραυγή
εκεί μονάχο ρίζωσε
κι εψήλωσε
κι έγειρε
και τα κλαδιά του άπλωσε
προς τον ήλιο
πάντα
κι οι ρίζες του
βαθιά μες το χαράκι
σκάβουνε
μ' υπομονή
πάντα.

Αυτό το δέντρο αγάπησα
και θ' αγαπώ
για πάντα.

Ο πόνος είναι δάσκαλος
και η χαρά σχολείο
να εύχεσαι μες τη ζωή
να ζήσεις και τα δύο.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Να μου θυμίζεις πάντοτε
αυτά που δεν ξεχνιούνται
Αυτά που ξέρουν τα πουλιά
Αυτά που ξέρει η Φύση
που μου χαρίζει όταν κοιτώ
τον ήλιο μες τα μάτια σου
Να τραγουδάει η καρδιά
το πιο γλυκό τραγούδι
και το νερό της λησμονιάς
να παίρνει κάθε πόνο
Γιατί όταν έχω εγώ εσέ
κι έχεις και συ εμένα
υπάρχεις μόνο εσύ κι εγώ
και οι θεοί χορεύουν
Γλεντούν κι αυτοί μαζί με μας
παντού ολόγυρά μας
και μέσα μας φωλιάζουνε
με τα καλά του κόσμου
και βάνουν σπόρο και ζωή
μες στην καρδιάς τον κήπο.

Για δες το πώς εψήλωσε
το δέντρο της αγάπης!
Ήλιε μου δώσ' του εσύ το φως
και 'γω πηγούλα θα γενώ
δροσιά να του χαρίσω
Να φτάσει ως τον ουρανό
Να φτάσει ως τ' αστέρια
κι εκεί ψηλά να φτιάξουμε
μία μικρή φωλίτσα
ένα μικρούλι σπιτικό
για τα μικρά πουλάκια
που θα 'ρθουνε μετά από 'μας
ν' ανοίξουν τα φτερά τους.

Γι' αυτό σου λέω μάτια μου
να μη στενοχωράσαι.
Δες, η ζωή είναι γλυκιά
και γω εδώ μαζί σου!

Ο ΓΑΜΟΣ

Μια μέρα αποφάσισα να παντρευτώ την Αλήθεια.
Όχι πως είναι η ομορφότερη εκ πρώτης όψεως, ίσα ίσα...
Είναι πολύ γενναιόδωρη όμως και την αγαπώ, και μοιάζει
πολύ με τη Φύση, σαν να είναι δίδυμες ένα πράμα.

Έχει κι αυτή τα δικά της βέβαια...

Μην πεις ψέμα, το καταλαβαίνει αμέσως,
μανίζει και σου κρατά μούτρα μετά.
Και αν αδιαφορείς επανειλημμένως και δεν της δίνεις
σημασία, θα σου έρθει απ' αλλού σε ανύποπτο χρόνο.
Την έχω πικράνει έτσι ουκ ολίγες φορές.
Έχει το συνήθειο να μιλά πολύ και δεν καταλαβαίνω όλα
όσα λέει, μα δε λέει ανυπόστατα πράγματα, της έχω
εμπιστοσύνη. Ότι κάνει, το κάνει από αγάπη.
Τόσα χρόνια μαζί της, κι όμως κάθε μέρα που ξημερώνει
είναι νέα κι αυτή σαν τη χαραυγή. Και νιώθω πως ξαναγιώνω
και γω δίπλα της.

Ένα πράμα μου 'χει ζητήσει μόνο: Να 'μαι λέει μερακλής,
μα να μην κάνω τάχα μου τον σπουδαίο γιατί δεν τζ' αρέσει.

Από τότε που ζω μαζί της
βλέπω όνειρο στον ξύπνιο μου
πως υπάρχουν χιλιάδες χρώματα
και όλα μαζί είναι φως.

Μου 'χει πει επίσης, πως υπάρχουν πολλά πράγματα που δεν
θα μπορέσουν ποτέ να δουν τα μάτια μου, αλλά δεν πειράζει,
γιατί έτσι είναι.

ΤΟ ΧΑΪΚΟΥ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

Μελισσούλα
έναν μήνα ζεις κι όμως
η ζωή σου έχει Λόγο.

Ψυχή μου,
έλα να πάμε στο δάσος.

Κράτα και το χέρι μου αν θες.

Ότι κι αν δεις, μη φοβηθείς.

Εδώ είναι βασίλειο της Φύσης
πριν το καλό και το κακό.

Δεν κινδυνεύεις, Ψυχή μου όμορφη.

Να προσέχεις μόνο τι κουβέντες θα κάνεις
με τα πλάσματα που ζουν εδώ.

Μη ξεχνάς πως έχουν κι αυτά τη δική τους αυτόνομη
ύπαρξη και δε μπορείς να ελέγξεις τις αντιδράσεις τους.

Εμένα μ' αρέσει να τα παρατηρώ,
κι έτσι μαθαίνω διάφορα πράγματα
για τη ζωή στο δάσος.

Ίσως κάποτε, σιγά-σιγά με τον καιρό,
να μάθω τη γλώσσα τους
και να μπορώ να μιλώ μαζί τους.

Κατ' εικόνα και ομοίωση όλα.
Άγνωστος Θεός και Θέαση του Αγνώστου.
Έσοπτρον η Ψυχή.

Τα δέντρα έχουν ρίζες
που τραβούν νερό βαθιά απ' το χώμα
και κλαδιά που απλώνονται στο φως.
Δίνουν μόνο και τίποτε δε ζητούν.

Τα παιδιά, αθώα θα γελούν, θα παλεύουν και θα παίζουν κρυφτό,
κυνηγητό, μπάλα, κουτσό, σχοινάκι, κορόιδο, πετροπόλεμο, τις
κουμπάρες, τυφλόμυγα... κι άλλα πολλά παιχνίδια που μαθαίνουν
μεταξύ τους και κανείς μας δεν ξέρει ποιος και πότε τα άρχισε.

Κι ο νοσταλγός πάντα θα ταξιδεύει
προς την πατρίδα, οπού 'ναι τ' όνειρό του,
κι οι φλόγες του καημού του
αγέρας στα πανιά του.

Παντού στη Φύση βλέπω Λόγο.
Παντού στη Φύση βλέπω Έρωτα.

Μια Θέαση του Κόσμου μου χαρίστηκε μόνο.
Και συν-κινούμαι μαζί της για όσο ζω.
Αγάπη μου... Ανάγκη είσαι, μαζί και Ελευθερία μου!

Χαρά στο Μερακλή που τα 'φτιαξε όλα
κι είπε χαλάλι σας!

ΕΠΙΜΥΘΙΟ

Τον χάρο στο 'πα μάθια μου
πως δεν τον εφοβούμαι
Σώμα, καρδιά, χέρια και νου
να μου τα πάρει θέλει
μα η φτωχή μου η ψυχή
να ζήσει θε' για πάντα.
Για μια φορά περπάτηξε
στον κόσμο και θωρούσε
τα θαύματα που σκόρπισε
ένας θεός στη φύση.
Με πόνο έζησε κι αυτή
και με χαρές και γέλια.

Και όλα αυτά δε θα χαθούν
μα πάντα πίσω θα γυρνούν
όσο οι αθρώποι αγαπούν
και τη ψυχή τους θα σκορπούν
μ' άγιο καημό και πάθος.

ΕΝΑ ΛΟΓΟ ΣΟΥ ΔΙΝΩ

Τον πόνο πού 'χεις στη καρδιά
Τον θώρουνα ένα βράδυ
Κατράμι σαν το κάρβουνο
Βαθύς σαν το σκοτάδι

Παιδί μου παλικάρι μου
Και τσι καρδιάς μου πάθη
Πέ το μου ποιός σου τό καμε
Και η χαρά σου εχάθη;

Μάνα μου δέν το κάτεχα
Κι ούτε θε' να κατέχω
Ποιός στο θεριό με γνώρισε
Κι ήντα θα ξετελέψω
Με τούτη την απελπισιά
Ήλιος δε ξημερώνει
Φίδι με βρήκε φθονερό
Και τη καρδιά μου ζώνει.

Ψυχή μου και καμάρι μου
Και της αγάπης κρίνο
Άκουσ' αυτή την ορμηνιά
Απ' τη καρδιά στη δίνω:

Ένα πρωί μια χαραυγή
Απ' τσ' ύπνους σα ξυπνήσεις
Ψωμί κι ελιά να φιλευτείς
Μα το κρασί ν' αφήσεις
Ρούχα αλαφρά κι απέρριτα
Απάνω σου να ρίζεις
Κι οντε θα έρθει η στιγμή
Την πόρτα σου ν' ανοίξεις

Στράτα να πάρεις τση ζωής
Και πίσω μή κοιτάξεις
Τσ' αλήθειας σου περπατητής
Στις ερημιές στα δάση
Στσι θάλασσες ταξιδευτής
και μή βιαστείς ν' αράξεις.

Πράματα μή κρατείς πολλά
Γιατί θε' νά 'ναι βάρος
Μονάχα να μή ξεχαστείς
Ελπίδα ν' αρματώσεις
Κι ότι κι αν δείς μή φοβηθείς
Και μή λιγοψυχήσεις
Θεριά γκρεμνά και ποταμούς
Ωκεανούς και μπόρες
Και στα βουνά τ' απόκρημνα
Χιόνια και κατηφόρες
Σιγά σιγά με τον καιρό
Όλα θα τα περάσεις
Θα βρείς και ζώα θαυμαστά
Κι ανθρώπους να κεράσεις
Θα μάθεις απ' τσι τρόπους τους
Να πολεμάς με θάρρος
Και τσι πολλές κακοτοπιές
Να προσπερνάς με χάρη.

Ν' αντρωθείς σαν ήρωας
Σαν άγιος να θρηνήσεις
Σάν το κοπέλι ν' απορείς
Σα μάνα να γεννήσεις
Και το δέντρί σου οντε θα βρείς
Στσι κλώνους του να κάτσεις
Σαν κελαηδάρικο πουλί
Τραγούδια να χαρίσεις
Ελεύθερα σαν τσ' ομορφιές
Που αληθινά έχεις ζήσει

Ν' ακούσουνε τ' αδέλφια σου
Να 'ρθούν κι αυτά κοντά σου
Και μιάν αγάπη έμορφη
Να βρεί την αγκαλιά σου
Χορό να σύρετε μαζί
Μ' αδέλφια και με ταίρι
Και στσι χαρές και στ' άσχημα
Πιασμένοι χέρι χέρι.

Νά 'χεις παιδί μου όνειρο
Νά 'χεις και την ευχή μου
Τα μάθια μου είναι μάθια σου
Και την ψυχή μου δίνω

Θα είμαι πάντα πλάι σου
Σα χρειαστείς βοήθεια
Μα στη ζωή αν αγαπάς
Θε' νά βρεις την αλήθεια.

ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Μια φορά κι έναν καιρό
Τέσσερις συναντηθήκανε
σε σταυροδρόμι απάνω.

Ο ένας ήρθε απ' το Βορρά
ο άλλος απ' το Νότο.
Κι άλλοι δυο από που 'ρθανε;
Από Ανατόλη και Δύση.

Κρασί μοιραστήκανε κι ελιές
κι άλλα φιλέματα
που κρατούσε καθείς απ' τον τόπο του.
Και καθήσανε στον ίσκιο
της μεγάλης Δρυός
που 'στεκε αμοναχή
αιώνες τώρα και ποιος ξέρει,
μέσα στις ερημιές
εκεί στο σταυροδρόμι.
Κι είπανε κουβέντες
πολλές κι ιστορίες
απ' τα ταξίδια τους τα μακρινά.

Σε μια στιγμή
τσαμπούνα βγάνει ο απ' το Βορρά
και λύρα από το Νότο
σαντούρι απ' την Ανατολή
λαούτο ο απ' τη Δύση.

Κι αρχινάνε μαζί να τραγουδούνε
τα μεράκια τους
με γέλια και με δάκρυα
γι' αγάπες και καημούς
που 'χουνε όλοι τα ίδια
απ' το Βορρά κι αν έρχονται
απ' το Νότο
απ' την Ανατολή ή τη Δύση
όλοι τα 'χουνε ίδια μες την καρδιά.

Σε μια στιγμή
μες τα τραγούδια
και τις μουσικές
τους φάνηκε
πως είδανε νεράιδες
να χορεύουν γύρω τους.

Κι έχουνε να το λένε από τότε
μέχρι σε τόπους μακρινούς
πως στο σταυροδρόμι εκείνο
κάτω από τον ίσκιο της Δρυός
μαζεύονται καμιά φορά
κοπέλες όμορφες σαν τ' αερικά
και χτενίζουν τα μαλλιά τους
γελώντας και τραγουδώντας
μαζί με τ' αηδόνια
που κάμνουν τις φωλιές τους
απάνω στο γέρικο δεντρό,
στον τόπο εκείνο, στις ερημιές
οπού 'ναι το σταυροδρόμι.

ΦΥΣΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ, ΠΑΣΑ ΑΡΧΗ ΠΑΥΣΑΤΩ

Ο Κόσμος, γεμάτος χίμαιρες.

Με εφιάλτες και κάθε λογής όνειρα πλουμιστά
μες στους αιώνες:

Γοργόνες, φτερωτά άλογα, αετούς με δυο κεφάλια, ξωτικά,
καλίκαντζάρους, θεούς με χίλια χέρια, θεούς τιμωρούς,
ζώα μ' ανθρώπινη λαλιά, ιπτάμενα χαλιά, το τζίνι που λέει
πως έχεις τρεις ευχές, κύκλωπες, κρυστάλλινα παλάτια,
φυλαχτά, μάγια, ήρωες μυθικούς κι απόκοσμους.

Ανοίγω τα μάτια και βλέπω γύρω μου
τις μορφές του Κόσμου:

Δέντρα, ουρανό, θάλασσα, αστέρια, πουλιά, λουλούδια
κι έντομα, σύννεφα, χώμα, πέτρες, βουνά κι ανθρώπους.
Ανθρώπους με τα κατορθώματά τους, πλασμένα από τους
φόβους και τα όνειρα τα πλουμιστά που κληρονόμησαν,
βαθιά μες την ψυχή τους.

Ειρήνη, πολύ σε πόθησα
Μα οι πόλεμοι καλά κρατούν
Μέσα μας πρώτα.
Γιατί ποτέ δεν αγαπήσαμε
Τη Φύση όπως είναι.

Το νερό του ποταμού πίσω δε γυρνά,
ρέει πάντα προς τη θάλασσα.

Κι όμως μια μέρα
θα γίνει σύννεφο,
και σε μια βουνοκορφή
θα ξαναγίνει χιόνι,
και στην κοίτη ενός ποταμού
θα συνεχίσει

το αιώνιο ταξίδι του,
καθώς θα περνά
μέσα από τα κορμιά
μυριάδων πλασμάτων,
και ζωή θα τους δίνει.

Σαν έρθει ο καιρός
και με βρείτε αποθαμένη
στο χώμα να με θάψετε.

Παραγγελιά σας δίνω
μα δε βιάζομαι να φύγω.

Μνήμα μη χτίσετε απάνω μου,
μονάχα ένα δεντρό άμα θέτε
φυτέψετε.

Κατά προτίμηση ξηρικό είδος
ν' αντέχει μόνο με τη βροχή
που ρίχνει ο Θεός
και να μην αγγαρεύεστε
με ποτίσματα.

